

శ్రీ రామ.

శ్రీమత్పురమహంస పరివ్రాజకాచార్య శ్రీమద్గోవింద భగవ
త్పాదశిష్య శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పాద విరచితమగు

శ్రీ

—: దృగ్దృశ్య వివేకము

ఇది

కడపతాలూకా కమలాపురముననుండు

కై ప శే ష య్య చే

రచియింపబడిన

తెనుగు పద్యములతోడంజేర్చి

పులివెండలతాలూకా గురభి గ్రామముననుండు

అల్లపురెడ్డి చెన్నారెడ్డిగారి

సాహిత్యమున

కడప

కల్యాణ కమార విలాస ముద్రాక్షరకాలయందు

ముద్రింపించి ప్రచురింపబడియె.

1906 సం॥ అక్టోబర్ తే 12 ది.

Copyright registered.

దీనిపై మాత్రము.

0-8-0.

శ్లో॥ శ్రీరామ స్మర్యతాం ధీరా! శ్రీరామోహృదిభిః పృథ్వికాః
శ్రీరామ స్మర్యతాం నిత్యం శ్రీరామాన్నా న్యదస్తి నః ॥

—:0:—

శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యవర్య శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పా
దాచార్య స్వాములపారిచే జగదుపకృతికై ప్రసాదించబడిన యీ
దృష్టాంతవివేకమును కృతరత్నమును సేనాదరముతో జదివి దీక్షివిషయ
మును విమర్శింప నాకొదవిన పరమానందమున దీనిని తెలిగింపవలయున
నుతలపు నాకుంబొడముటయు నందులకు నస్తద్గురువర్య నమజ్జనదసి
యిప్పుని నిర్విఘ్నముగ నెరవేరుటకై

శ్లో॥ హరినీలనీలమాగమమూలం ముగ్ధప్రజాధగనాలోలం ।
జగదుత్పత్తిస్థితిలయలీలం హృది కమపి భావయే బాలం ॥
తదఃస్మితమలాలోల భ్రమరాయితచేతనం ।
అఖండ జ్ఞానవైరాగ్యానంద కందశముద్ధవం ॥
తత్సృమసాత్ర భూతాయ కింకరీభూత భూతయే ।
గోవిందరూపితే సామౌత్తోవిందస్వామిశేనమః ॥
ప్రపద్యేతక్రృపాసిద్ధ సిద్ధిమక్త్యభయక్రియం ।
వారాయణముని లోకపావనైకపరాయణం ॥

నేవేతచ్చిష్టమిక్షీణయోగ విద్యామహాబలం ।
 శ్రీవేంకటేశ్వరం శ్రీమన్ననిమాలాపలాలితం ॥
 తత్సతం సముపాత్తాత్త తత్సవిజ్ఞాన సంపదం ।
 శేషచలముపాసెదధ బ్రహ్మవిత్కుల భూషణం ॥
 శ్రీరాజయోగవిద్యాశ్రీ సముజ్జీవనపండితం ।
 గురుసింహంచ తచ్చిష్టమన్వగ్భాభిఖ్య మాశ్రయే ॥

అని యస్తద్గురుపరంపరను

శ్లో॥ యత్యుపారేశతః ప్రాప్తయదిదం ధర్మసాధనం ।

తస్మాత్సావితరౌ వందే లక్ష్మీనారాయణౌమమ ॥

అని యస్తజ్జననీజనకులను సంస్తరించి యారంభించి యీపని వారి
యందతికృపచే సమగ్రమొనర్చితి.

ప్రకృతము, శ్రీభూమానందసమాజము సహాయకార్యదర్శిగారి గు
 బ్రహ్మశ్రీ కోవూరు పట్టాభిరామయ్యగారిచే నింతకుముందు తెలిగింపబడి
 యున్న శ్రీవివేకచూడామణి యీకృతియందలి యథమునే విపులము
 గా దెలుపునదియైయుండియు నది జనులకందఱకు దెలియకయున్న
 మన నీసంగ్రహరూపమైన చిన్న గ్రంథమునైన నందఱుండెలిసికొన బూ
 లుదురుగాకని నేనీప్రయత్నము నొనరించితింగావున సత్పురుషులెల్లను
 దీనింజదివి యథమునుగ్రహించి కృతార్థులగుదురు గావుతమని పరమేశ్వ
 రుం బ్రార్థించుచున్నాడను

— కడప,

12-10-1906.

కప శేషయ్య.

శ్లో॥ రూపందృశ్యం లోచనం దృశ్యదృశ్యం దృశ్యమానసం ।
దృశ్యాధీవృత్తయస్సాక్షీ దృశేవనతుదృశ్యతే ॥౩॥

తే॥ గీ॥ లోచనది రూపు రూపునుజూచు గన్ను ।
కన్ను లోచనచో చానిగాంచుమనసు ।
లోచనవి బుద్ధివృత్తులు చూచునెపుడు ।
వానిదత్తాక్షి చానినేదేనిగనదు ॥

శ్లో॥ నీలపీతమూలనూత్నహస్తద్విరూపి భేదతః ।
నానావిధాని రూపాణిపశ్యేత్స్థానమేకధా ॥౪॥

తే॥ గీ॥ నలుపు పచ్చన లావుసన్నమును పొట్టి ।
పాడుగు మొదలగు భేదముల్ పొందినట్టి ।
వివిధరూపంబులను నొక్కవిధముగానె ।
చూచుచుండును గాదె యీలోచనంబు ॥

శ్లో॥ ఆంధ్యకాంత్యం తుల్యేషు సేత్రధర్మేషు చైకధా ।
సంకల్ప సత్ప్రోతత్వగాదౌ యోజ్యతామిదం ॥౫॥

తే॥ గీ॥ గ్రుడ్డి ముసలయు దేబయక గూములెల్ల ।
కంటి విందును మనసు సంకల్పములను ।
నొక్కరీతిగానే జేయు దృక్కు చెవి మొ ।
దలగు నన్నిటియంద్రియై తలపవలయు ॥

శ్రీ

దృష్ట శ్రీ వివేకము.

శ్లో॥ కామ సంకల్ప సందేహ శ్రద్ధాశ్రద్ధ భృతితరే
ప్రీర్థిర్థిరిత్యేవమాదీక భాసయత్యేకధాచితిః ॥౧॥

తే॥ గీ॥ తెలివి వెలుగుచు వెలిగించుతలపు గోర్కి ।

సందియంబును శ్రద్ధనశ్రద్ధ ధైర్య ।

మద్దిలేమిని విగ్గుభయంబు బుద్ధి ।

నిట్టివెల్లను నెప్పుడు నేకరీతి ॥

శ్లో॥ నోదేతివాస్తమేత్యేషా నవృద్ధింయాతి సత్తయం ।

స్వయం విభాత్యధాన్యాని భాసయే త్సాధనంవివా ॥౨॥

తే॥ గీ॥ ఇట్టియీ తెల్వి పుట్టడు గిట్టడు మఱి ।

వెలుగదెన్న టికైనను దలుగదెట్టి ।

సాధనములేక తనుచానె సంతతమును ।

వెలుగు నన్యములనుగూడ వెలుగజేయు ॥

శ్లో॥ చిచ్ఛాయావేళతోబుద్ధాభానంధీస్తుద్విధామతా ।

ఏకానాంకృతిరన్యస్యా దంతఃకరగరూపిణీ ॥౩॥

తే॥ గీ॥ తెలివి వీడప్రవేశింప వెలుగుబుద్ధి ।

యదియు రెండు తెలుగుల నలరుచుండు ।

సందహంకారరూపిణి యయ్యె సొకటి ।

యన్యమంతఃకరగ సమాఖ్యను వహించె ॥

శ్లో॥ ఛాయాహంకారయోరైకస్థితప్తాయః పిండవస్తరం ।
తదహంకారతాదాత్మ్యాద్దమాశ్చైతనతా మగాత్ ॥౭౩॥

తే॥ గీ॥ తెలివినీడయహంకృతిక గలియుటరయ ।

దప్తమైనట్టి యినుపముద్దవలె నింతె ।

యయ్యహంకృతి తనువుదాననుటవలన ।

దనువు చేతనతనుబొంది యొనరుచుండు ॥

శ్లో॥ అహంకారస్యతాదాత్మ్యం చిచ్ఛాయాదమాసాక్షిభిః ।

సమాజం కర్తజుభ్రాంతిజన్యం చ త్రివిధం క్రమాత్ ॥౮౦॥

తే॥ గీ॥ తెలివినీడను తనువును తెలియుదాని ।

తాననునమాన్యు సంబంధతా నెఱుంగ ।

సమాజమును కర్తజము భ్రాంతిజన్మనవగ ।

వరుసగా ముఁతెఱుంగుల నరసియాడ ॥

శ్లో॥ సంబంధినోస్సతోర్నాస్తి నివృత్తిస్సహజస్యక ।

కర్తజ్జయత్స్యతోధాత్పు నివృత్త్యేకక్రమాదుభే ॥౮౧॥

తే॥ గీ॥ అహమునకు నీడకునుబుట్టునవుడె పొడ ।

బుట్టుసహజము విడుదల బొందెడవుడు ।

తఱుగకర్తము మఱి ప్రబోధంబు గలంగ ।

మిగులు సంబంధములు రెండె నొగినశంకు ॥

శ్లో॥ అహంకారలయేసుప్తా భవేద్దేహోఽప్యచేతనః ।

అహంకారవికాసార్థస్సవృత్త స్సర్వస్తుకాగరః ॥౧౨॥

తే॥ గీ॥ అహము నుప్తిని లయమొందినపుడే కూడ ।

దనువచేతనమైయుండు వినుమహమై ।

సగమువెల్లిన నపుడది స్వప్నమయ్యె ।

నంతయును వెల్ల జాగ్రతయయ్యెనయ్యె ॥

శ్లో॥ అంతఃకరణవృత్తికృచ్చితిచ్ఛాయైక్యమాకతా ।

వాసవాఃకల్పయే త్వస్మై బోధేఽశ్చ విషయాకబహిః ॥౧౩॥

తే॥ గీ॥ తెలివిలో నీడవలెనె తాగలిపివేయు ।

గాక యంతఃకరణవృత్తి కలను లోన ।

వాసవలనెల్ల గల్పించు బయట నిండి ।

యవిషయములను మెలకువయందుజేయు ॥

శ్లో॥ మనోఽహంకృత్యుపాదావం లింగమేకంబదాత్మకం ।

అవస్థాత్రయమస్వేతి జాయతేమ్రియతేతథా ॥౧౪॥

తే॥ గీ॥ మనమహమునునైనది విను మొకటియు ।

ద్రవ్యమును జడమైన యంతఃకరణము ।

మూడవస్థలమొంది పోవుచుండు ।

బుట్టుచుండును నుతియ పె గిట్టుచుండు ॥

శ్లో॥ శక్తిద్యయంహి మాయాయా విత్తేపావృత్తిరూపకం
విత్తేపశక్తిర్లింగాది బ్రహ్మాండాంతం జగత్సృజేత్ ॥౧౧॥

తే॥ గీ॥ ఆవరణమని విత్తేపమనియు రెండు ।

కలవు శక్తులు మాయకు దెలియు మందు ।

రెండవది లింగమాది బ్రహ్మాండమంత ।

ముగను గల్గెడి జగమెల్ల దగస్సజించు ॥

శ్లో॥ సృష్టిర్నా మబ్రహ్మరూప సచ్చిదానందవస్తుని ।
అథాథేవాదివత్సర్వ నామరూపప్రసారణా ॥౧౨॥

తే॥ గీ॥ మరుగు మొదలగునవియెల్ల శరధిలోన ।

నధికముగదోచుభంగి బ్రహ్మబునందు ।

సచ్చిదానందములకంటె సర్వరూప ।

నామములు నెక్కువగదోచినదియె సృష్టి ॥

శ్లో॥ అంతర్దృష్టశక్తియోర్భేదం బహిశ్చబ్రహ్మసగ్గయోః ॥
అవ్యూహోత్థపరాశక్తిస్సా సంసారస్యకారణం ॥౧౩॥

తే॥ గీ॥ లోనదృష్టశక్తిమూల భేదభానమదియు ।

బయట బ్రహ్మమునకు సృష్టికయినభేద ।

మదియు నింకొక్కయావృత్తి యనెడిశక్తి ।

యావరించును సంస్కృతి నదియె చేయు ॥

8

దృగ్దృశ్య వివేకము.

శ్లో॥ సాక్షిణాత్తరతోభాతం లింగందేహేన సంయుతం ।

చితిచ్ఛాయాసమావేశా జ్ఞేనస్వాధ్యాయైవహరికః ॥౧౫॥

తే॥ గీ॥ ఎదుటదీప్తి సాక్షికిదితమగుచు ।

దనువుతోగూడి వెలువంతఃకరణము ।

తెలివ నీడయు తనయందు కలియుచుంటు ।

వ్యావహారికదేవబడు జీవుడగును ॥

శ్లో॥ అస్య జీవత్వమాకోపాత్సాక్షిణ్యైవ్యవభాసతే ।

అవృతాతుచినష్టాయాంభేదభాతే పర్యాతితత్ ॥౧౬॥

తే॥ గీ॥ దీని జీవత్వమెఱుంగమి గానవచ్చు ।

సాక్షియందున్న యట్లు విజ్ఞానదృష్టి ।

నావృతినకింప బ్రహ్మస్థాంతరంబు ।

దెలియు నెఱుంగమి దనయంత దోలనిపోవు ॥

శ్లో॥ తథాసర్గబ్రహ్మతోశ్చ భేదమవృత్త్యతిష్ఠతి ।

యాశ్చక్తిస్తవ్యకాద్భుత్వా వికృతత్వేనభాసతే ॥౧౭॥

తే॥ గీ॥ అటులనే సర్గమునకు బ్రహ్మాంబునకును ।

గలగు భేదము నేకక్తి కప్పినిలిచి ।

యుండు నాశక్తి నకమాన నూటకుండు ।

బ్రహ్మమగుపడు వికృతిదాబడ్డయట్లు ॥

శ్లో॥ అత్రాప్యపృథివాకేన విభాతి బ్రహ్మస్వయం ।
భేదస్తయోర్భూతాస్సస్యత్స్వతే న బ్రహ్మణిక్వచిత్ ॥౨౧॥

తే॥ గీ॥ ఇందునావృతి నకియించెనేని బ్రహ్మ ।
స్వములయొక్క భేదముస్పష్టముగ బ్ర ।
కాళమొందును వాటివికారమెప్పు ।
దైన సృష్టి నెకాని బ్రహ్మమునలేదు ॥

శ్లో॥ అస్తిభాతిపీయం రూపంనామచే త్యంశపంచకం ।
అద్యత్రయం బ్రహ్మరూపం జగద్రూపం తతోద్వయం ॥౨౨॥

తే॥ గీ॥ ఉన్న దనియును దెలియును నున్న పనియు ।
మందిదనియును రూపనామంబు లనియు ।
నైదెయంశంబులంతట నందుమాడు ।
మొదటివే బ్రహ్మము జగత్తు తుదివిరెండు ॥

శ్లో॥ ఖవాన్యగ్ని జహోర్భూతే దేవతీర్యబ్జ రాదిభిః ।
అభిన్నా సృచ్చిదానందా భిద్యతే రూపనామనీ ॥౨౩॥

తే॥ గీ॥ నింగి గాలిని నిప్పున నీట మట్టి ।
యందునుం దేవతీర్యబ్జ రాదులండు ।
సచ్చిదానందములువెల్లు సరణియొకటె ।
వెలయు రూపములను వేరువేలుగాను ॥

శ్లో॥ ఉపేక్ష్యనామయాపేక్ష్యే సచ్చిదానంద తత్పరః ।
సమాధిం సర్వదాశుర్యాద్ధృదయేవాఽ ధవాబహిః ॥ ౨౪ ॥

తే॥ గీ॥ రూపనామంబులెల్ల నారూఢిబలము ।
కొలది ద్రోయుచు మదిగాని వెలినిగాని ।
సచ్చిదానందమాత్ర సంసక్తుడగుచు ।
వదలక సమాధిజేయగా వలయునయ్య ॥

శ్లో॥ సవికల్పా నిర్వికల్పస్సమాధి ర్ద్వివిధోన్మృది ।
దృశ్యశ్చైవానువిధేన సవికల్పః పునర్ద్విధా ॥ ౨౫ ॥

తే॥ గీ॥ హృదయముననా సమాధిదారెందుతీర్గ ।
గ్రాలు సవికల్పమని నిర్వికల్పమనియు ।
నందు దృశ్యమవిధ శ్చైవానువిధ ।
ములన సవికల్పమియ రెఱంగులగుచూపె ॥

శ్లో॥ కామాద్యాశ్చిత్తగాదృశ్యాస్తత్సాక్షి త్వేనచేతనం ।
ధ్యాయేద్దృశ్యానువిధోయం సమాధిస్సవికల్పకః ॥ ౨౬ ॥

తే॥ గీ॥ చిత్తముననుండు కామాదివృత్తులెల్ల ।
దోచునవి వాటిసెల్లను జూచువాడ ।
నేననుచు దన్ను ధ్యానించెనేని దృశ్య ।
విధసవికల్పక సమాధి సిద్ధమిదియె ॥

శ్లో॥ అసంగస్సచ్చిదానంద స్వప్రభో ద్వైతవర్జితః ।
అస్తి తిశబ్దవిధోయం సమాధిస్సవికల్పకః ॥౨౭॥

తే॥ గీ॥ ఎందునంటక సచ్చిదానందమూర్తి ।
నగచు వాయంతవెల్గెడు నద్యయిండ ।
నైతిననుమాట గూడినయదియె శబ్ద ।
విధసవికల్పకసమాధి వెలయ నెఱుగు ॥

శ్లో॥ స్వానుభూతిరసావేశాద్భక్త్య శబ్దానుపేక్షితుః
నిర్వికల్పసమాధిస్సాన్నివాతస్థితదీపవత్ ॥౨౮॥

తే॥ గీ॥ తన్ను దాగనుచవిచేత నన్నిదృశ్య ।
ములను శబ్దములను ద్రోసిపుచ్చి గాలి
లేనిచోనుండు దీపంబులీలనిల్య ।
నిర్వికల్పసమాధియా నిక్కమదియె

శ్లో॥ హృదీవబాహ్యదేశేఽపి యస్మిన్ కస్మింశ్చవస్తుని ।
సమాధిరాద్యస్సన్నత్రాన్నా మరూప పృథక్కృతిః ॥౨౯॥

తే॥ గీ॥ హృదయమునవలె బయటను నెదుటనోచు ।
వస్తువున సర్దుమాత్రముఁటి నామ ।
రూపముల వేర్బుఱచి కడద్రోయువాస ।
మాధియూమాటిలోన వాద్యంబుగుమ్ము ॥

శ్లో॥ అఖండైకరసయస్తు సచ్చిదానంద లక్షణం ।
ఇత్యవచ్చిన్న చింతేయం సమాధిర్నాథ్యహాభవేత్ ॥30॥

తే॥ గీ॥ సచ్చిదానందములనెడి సంజ్ఞకలిగి ।
వేటువేటునుగానట్టి మాటనట్టి ।
చవినోపొల్లెడి బ్రహ్మచక్రపును నేనె ।
యనెడి వదలనిచింత మధ్యమసమాధి ॥

శ్లో॥ స్తబ్ధభావోసాస్వాదాత్తృతీయః పూర్వవత్ స్వృతః ।
ఏతైస్సమాధిభిషడ్భిర్నయే త్కాలం నిరంతరం ॥31॥

తే॥ గీ॥ మఱియు బవిజాచుమత్తుచే నుజకనిల్పు ।
టదియు మునుపటివలెనె మూడవసమాధి ।
యీసమాధుల నాటింటనే సతతము ।
యోగికాలంబు గడుపుచు నుండువలయు ॥

శ్లో॥ దేహాభిక్షానేగళితే విజ్ఞానేపరమాత్మని ।
యత్రయత్రమనోయాతి తత్రతత్రసమాధయః ॥32॥

తే॥ గీ॥ తనువునేనను భ్రమపోయితానె బ్రహ్మ ।
మచుచు లెస్సగదెలిసినవెనుక నెచ్చు ।
తెచ్చటికి బోవుమానస మచ్చటచట ।
నగుచునుండు సమాధు లయత్న ముగండు ॥

శ్లో॥ భిద్యతేహృదయగ్రంథిభిద్యంతేపర్యసంకయాః ।
 కీయంతేచాస్యకర్తాణి తస్మిన్ దృష్టేపరావశే ॥33॥

తే॥ గీ॥ తానె బ్రహ్మంబనుచు దమ్మ దానెఱుంగ ।
 దానమాంకృతియనుముడి తానెవీడు ।
 నదియొ తామఱి యిదియొకో యనెడు సంత ।
 యములు నఱియించు సర్వకర్తములు దెగును ॥

శ్లో॥ అవచ్చిన్నశ్చిదాభాసస్తృతీయస్సవృక్షకల్పితః ।
 విక్షణ్ణస్త్రివిధోకేవస్తతాద్యఃపారమార్థికః ॥34॥

తే॥ గీ॥ కీవుడెన్నంగబడు నవచ్చిన్నుడనియు ।
 స్వప్నకల్పితుడని చిదాభాసుడనియు ।
 మూడు తెఱగులుగా నెందు మొదటివాడు ।
 పారమార్థికుడనబడువాడు చూడు ॥

శ్లో॥ అవచ్చేదఃకల్పితస్సాన్యదవచ్చేద్యంతతాస్తవం ।
 తస్మిన్ జీవత్వమాశోపా ద్భ్రష్టాత్వంకుప్వభావతః ॥35॥

తే॥ గీ॥ ఉన్న జీవునినుండి నీవు నడచుచు
 డెందు కల్పితుడయ్యె నదేయదార్థ ।
 మదియే కీవుదుగాచోమ నంతెగాని ।
 బ్రహ్మమగుటదే దానిస్వాభావికంబు ॥

శ్లో॥ అచ్యుత్త స్యజీవస్యతూర్ణేనబ్రహ్మజైకతాం ।

తత్త్వమస్యాదివాక్యానిజగుర్న తరజీవయోః ॥32॥

తే॥ గీ॥ తత్త్వమస్యాదివాక్య సంతానమెల్ల ।

నాయచ్యుత్త నకు బూర్ణమై వెలుంగు ।

నట్టి బ్రహ్మంబుతోడ నైక్యమును జెప్ప ।

నది తదన్యములగు జీవులందుగాదు ॥

శ్లో॥ బ్రహ్మన్యవస్థితామాయాచిత్తేపావృతిరూపిణి ।

అవృత్యాఖండతాంతప్రీతి జగజ్జీవాప్రకల్పయేత్ ॥32॥

తే॥ గీ॥ రూఢినావృతి చిత్తేపరూపిణియగు ।

మాయ బ్రహ్మమునందుండి మఱియుదాని ।

దగునఖండత సంతట నడ్డగించి ।

దాన జగమును జీవునిదా సృజించు ॥

శ్లో॥ జీవోఽస్థిచాభాసోభవోఽఘృతాహికర్తృకృత్ ।

భోజ్యరూపమిదం సర్వంజగత్సాన్యదృశ్యతథాతికం ॥33॥

తే॥ గీ॥ బుద్ధినున్నట్లుతోచు జీవుండెయెల్ల ।

పనుల సేయుచు నయ్యయిఫలము గుఱుచు ।

భూతపంచకమును దానబుట్టుసర్వ ।

నస్తుపమితియు భోజ్యరూపములే యగును ॥

శ్లో॥ అనాదికాలమారభ్య మోక్షోత్సూర్యమిదంద్వయం ।
వ్యవహారేష్ఠితంతస్తాదుభయం వ్యావహారికం ॥౩౯॥

తే॥ గీ॥ మొదలులేనట్టి కాలము మొదటినుండి ।
మోక్షకాలమువరకు నీమున్ను జెప్పి ।
నట్టి రెండును వ్యవహారమందెయుంటు ।
వ్యావహారికములునూవె వ్యక్తముగను ॥

శ్లో॥ చిదాభాసేస్థితా నిద్రావిక్షేపావృతిరూపిణీ ।
అవృత్యజీవజగతి పూర్వేనాన్నే తుకల్పయేత్ ॥౪౦॥

తే॥ గీ॥ మఱుపు నెఱుకయు నగుచుండు మాయ నిద్ర ।
గెలిచినదను జేరి ముగ్ధులిగియున్న ।
జీవుని జగముగప్పుచు జేయుచుండు ।
క్రొత్త జీవ జగతుల కోట్లకొలది ॥

శ్లో॥ ప్రతీతికాలవృత్తతేస్థితత్వాత్ప్రతిభాసికే ।
సహస్యప్రప్రబుద్ధస్య పునస్సృష్టేస్థితిస్తయోః ॥౪౧॥

తే॥ గీ॥ జీవజగములు ప్రాతిభాసికునియందు ।
నుండు నవితోచినప్పుడే యుండవల ।
కలనుగని మేలుకొన్న యవ్వలనుబాడ ।
కాననచ్చు నె యవిరెండు కలనుమఱుల ॥

శ్లో॥ (పాతిభాసికజీవోయ స్తజ్జగత్పాతిభాసికం ।
వాస్తవమన్యతే స్యమిథ్యేతివ్యావహారికః ॥౪౨॥

తే॥ గీ॥ స్వప్న కల్పితజీవునిజగము స్వప్న ।
కల్పితము దాని సత్యంబుగా దలంచు ।
నతడు; మఱియన్యడౌ వ్యావహారికుండు ।
దానినే మిథ్యయనుచును దలచుచుండు ॥

శ్లో॥ వ్యావహారికజీవోయ స్తజ్జగద్వ్యావహారికం ।
సత్యంబ్రత్యేతిమిథ్యేతిమన్యతే పారమార్థికః ॥౪౩॥

తే॥ గీ॥ వ్యావహారికు లోకంబు వ్యావహారి ।
కంబు దాని నతండు సత్యంబటంచు ।
దలచుచుండును మఱియు నద్దానినేయి ।
సత్యమని పారమార్థిక సంజ్ఞాదెంచు ॥

శ్లో॥ పారమార్థిక జీవస్సుబ్రహ్మైకంపారమార్థికం ।
ప్రత్యేతితిత్తేనాన్యద్వీక్ష్యతేత్వ నృతాత్మనా ॥౪౪॥

తే॥ గీ॥ పారమార్థికజీవుండు బ్రహ్మమొకటై ।
సత్యమనియెంచు మఱిదేని చూచుకూడ ।
దటల బాచినచో నతండన్యమెల్ల ।
మిథ్యయని చూచుచుండుట తథ్యమరయ ॥

స్లో॥ మాధుర్యద్రవశైత్యాదిజలధర్మాస్తరంగకే ।
అనుగమ్యాభతన్ని ప్తే ఫేనేఽప్యనుగతాయథా ॥౪౧॥

తే॥ గీ॥ బలముగూములు రుచి తేమ చల్లదనము ।
నాజలం బలయైనప్పు డెందు దోచి ।
యంత నదెయ్యగు ఫేనంబునందునైత ।
మెడప కగపడుచుండెడు వడువుదోప ॥

స్లో॥ సాక్షిస్థాస్సచ్చిదానందాస్సంబాధాద్వాన్యవహారికే ।
తద్ద్వారేణానుగచ్ఛంతితద్భవప్రాతిభాసికే ॥౪౨॥

తే॥ గీ॥ సచ్చిదానందధర్మముల్ సాక్షివయ్యా ।
సాక్షియేవ్యావహారికుండొటనతని ।
యందుగనబడు; నంతట నందునుండి ।
ప్రాతిభాసికునందునువ్యాప్తి కెందు ॥

స్లో॥ లయే ఫేనస్యతద్ధర్మాద్రవాద్యాన్సుస్త్వస్థరంగకే ।
తస్యాపివిలయే నరేత్స్థంత్యే తేయథాపురా ॥౪౩॥

తే॥ గీ॥ అంత లయకాలమాసన్నమైన చెమ్మ ।
మున్నయిన ఫేనధర్మముల్ బొందునలను ।
నదియునయింపమునుపటియట్టులవ్వు ।
మూడు నెలకొనునీట నాపొల్కి తలయ ॥

౧౪

దృష్ట శ్రీ విశేషము.

శ్లో॥ ప్రాతిభాసికజీవస్యలయేన్దుర్వాన్యవహోరితే ।
తల్లయేసచ్చిదానందాపర్యవస్యంతిసాక్షిణి ॥౪౮॥

—: సమాప్తాయగ్రంథ: :—

తే॥ గీ॥ ప్రాతిభాసికులయముసంప్రాప్తమైన ।
నందుదోచినసచ్చిదానందసమితి ।
వ్యావహారికులైందును నతడుసమయ ।
నవ్వియెప్పటియట్లుండు సాక్షియందు ॥

—: ఈగ్రంథము ముగిసెను :—

క॥ సకలశ్రుతిసారధురీ । విశిరద్వివిధాభిధావవేద్యా ! శుమన ।
స్మృతుమారజనకతనయా । మకరాంకారంకవారణమహితవిలాసా ! ॥

ఓం తత్ సత్ .

—:0: (0) :0:—

తే॥ గీ॥ వట్టిమాటలకే ముక్తి గిట్టదనుచు ।
 గట్టిగానమ్మి వాగుట మట్టుకటచి ।
 పెద్దలకు నేవజేసి నే మొద్దువైతి ।
 నున్న మతిపోయె నూటకయింబ మిగిలె ॥

తే॥ గీ॥ ఇట్లు కాండిన్యగోత్ర మహీసురుండ ।
 యాజుడు కైప నారామణయ్య కతని ।
 పల్ని లక్ష్మమయందు నాపట్టినట్టి ।
 శేషయను వ్రాసినాడ నీచిన్న కృతిని ॥

ఉ॥ చిన్న దియయ్య ప్రాబలుకు చేడియయాదల ద్వాల్పుసామ్మ రీ ।
 తిన్నలువైకపాత్రమిది; దీనిని నేకరింపకాచి మా ।
 చెన్నయరెడ్డి యోగి గురుసింహము శిష్యుడు మెచ్చియచ్చువే ।
 యన్న నుబూన్చి తోడుపడి సాంతముజేసె జగద్ధితంబుగ ॥

క॥ ఋతుగగనాశేందుక్రమ । మితహాతాబ్దమున కూరిమిని నిది
 యాంధ్ర । కృతమయ్య నీకుకృప నీ । కృతి యాచంద్రాగ్రముగ
 ధరితి వెలయుత ॥

శ్లో॥ శ్రీరామ స్సర్వతాంధీరా ! శ్రీరామోహృదిభావ్యతాం ।
 శ్రీరామస్సేవ్యతాం నిత్యం శ్రీరామాన్నా న్యదస్తిహ ॥

10736

